

Kurs rozszerzony języka Python

Wykład 3.

Marcin Młotkowski

16 października 2019

Plan wykładu

- 1 Import modułów
- 2 Kolekcje
  - Rodzaje kolekcji
  - Przetwarzanie kolekcji
- 3 Napisy (stringi)
- 4 Listy
- 5 Funkcje
  - Listy i funkcje
  - Efektywność list
  - Koniec

Wiadomość z ostatniej chwili

Python 3.8

Plan wykładu

- 1 Import modułów
- 2 Kolekcje
  - Rodzaje kolekcji
  - Przetwarzanie kolekcji
- 3 Napisy (stringi)
- 4 Listy
- 5 Funkcje
  - Listy i funkcje
  - Efektywność list
  - Koniec

Import nazw

```
import random  
print(random.randint(1, 10))
```

Wszystkie nazwy musimy poprzedzić nazwą modułu.

Import wybranych funkcji

```
from random import random, randint  
print(random.random())  
print(random())
```

Import wybranych funkcji

```
from random import random, randint  
print(random.random())  
print(random())
```

```
from random import *
```

Nazw funkcji nie poprzedzamy nazwą modułu.

Jak stworzyć własny moduł

random.py

```
def random():
```

```
    ...
```

```
def randint(a, b):
```

```
    ...
```


Pakiety

Katalog pakiet:

```
__init__.py  
a.py # tu jest funkcja foo()  
b.py # tu jest funkcja bar()
```

```
import pakiet  
from pakiet import a  
from pakiet.b import bar  
a.foo()  
bar()
```

Plan wykładu

- 1 Import modułów
- 2 Kolekcje
  - Rodzaje kolekcji
  - Przetwarzanie kolekcji
- 3 Napisy (stringi)
- 4 Listy
- 5 Funkcje
  - Listy i funkcje
  - Efektywność list
  - Koniec

Przykłady kolekcji

- Listy: [12,3]
- Napisy: "abc", 'def', 'Zażółć gęślą żółtą jaźń'
- Krotki: (1, 'jeden', (1, 2+3j, 0x4))
- Słowniki
- Zbiory

Krotki

```
brown = 165, 42, 42
NavyBlue = (0,0,128)
htmlColor = { 'turquoise' : (64,224,208), 'NavyBlue' : NavyBlue }
r, g, b = htmlColor['NavyBlue']
```

Przypomnienie

podstawienie

```
a, b = 1, 2
```

Przypomnienie

podstawienie

```
(a, b) = (1, 2)
```

Kolekcje: operator zawierania

```
in
```

```
'bc' in 'abcd'
```

```
4 not in [2, 3, 5, 7, 11]
```

```
'pi' in { 'pi' : 3.1415, 'e' : 2.7182 }
```

Kolekcje: łączenie kolekcji

+

```
>>> [ 'jeden', 2, 3.0 ] + [ 0x4, 5 ]  
['jeden', 2, 3.0, 4, 5]  
>>> ('jeden', 2, 3.0) + (0x4, 5)  
('jeden', 2, 3.0, 4, 5)
```


Rozmiar kolekcji

```
len
```

```
len( ['jeden', 2, 3.0] )
```

```
len( {'jeden' : 1, 'dwa' : 2 } )
```

```
len( (1, 2, 3) )
```

Odwołania do elementów kolekcji

```
[1, 2, 3][2] = 3
```

Odwołania do elementów kolekcji

```
[1, 2, 3][2] = 3  
'abcd'[1:3] = 'bc'
```

Odwołania do elementów kolekcji

```
[1, 2, 3][2] = 3
```

```
'abcd'[1:3] = 'bc'
```

```
(1, 2, 3)[1:] = (2, 3)
```

Odwołania do elementów kolekcji

```
[1, 2, 3][2] = 3
```

```
'abcd'[1:3] = 'bc'
```

```
(1, 2, 3)[1:] = (2, 3)
```

```
(1,2,3)[:1] = (1, )
```

Odwołania do elementów kolekcji

```
[1, 2, 3][2] = 3
```

```
'abcd'[1:3] = 'bc'
```

```
(1, 2, 3)[1:] = (2, 3)
```

```
(1,2,3)[:1] = (1, )
```

```
'Python'[:-1] = 'Pytho'
```

Odwołania do elementów kolekcji

```
[1, 2, 3][2] = 3
```

```
'abcd'[1:3] = 'bc'
```

```
(1, 2, 3)[1:] = (2, 3)
```

```
(1,2,3)[:1] = (1, )
```

```
'Python'[:-1] = 'Pytho'
```

```
'Python'[-1:] = 'Python'[-1] = 'n'
```

Slicing

```
>>> 'informatyka'[:3]  
'ioak'
```


Przetwarzanie kolekcji — iteratory

```
x = [1,2,3]
y = [4,5,6]
prod = 0
for i in range(len(x)):
    prod += x[i] * y[i]
```

Przetwarzanie list

```
x = [1,2,3]
y = [4,5,6]
prod = 0
for i, v in enumerate(x):
    prod += v * y[i]
print(prod)
```

Przetwarzanie list, inne rozwiązanie

```
x = [1,2,3]
y = [4,5,6]
prod = 0
for a, b in zip(x, y):
    prod += a * b
print(prod)
```

Wariacje nt. słowników

Przetwarzanie słowników

```
dict = { 'uno' : 1, 'duo' : 2, 'tre': 3 }  
for key, val in dict.items():  
    print(key, "=", val)
```

Wariacje nt. słowników

Przetwarzanie słowników

```
dict = { 'uno' : 1, 'duo' : 2, 'tre': 3 }  
for key, val in dict.items():  
    print(key, "=", val)
```

Jeszcze inaczej

```
for key in dict.items():  
    print(key, "=", dict[key])
```

Plan wykładu

- 1 Import modułów
- 2 Kolekcje
  - Rodzaje kolekcji
  - Przetwarzanie kolekcji
- 3 Napisy (stringi)
- 4 Listy
- 5 Funkcje
  - Listy i funkcje
  - Efektywność list
  - Koniec

Stałe napisowe

Stałe

'Ala ma kota'

"Ala ma kota"

Stałe napisowe

Stałe

'Ala ma kota'

"Ala ma kota"

Stringi w unicode (Python 2)

u"Zażółć żółtą jaźń"

Stałe napisowe

Stałe

'Ala ma kota'

"Ala ma kota"

Stringi w unicode (Python 2)

u"Zażółć żółtą jaźń"

Unicode (Python 2.*)

len(u"żółty") == 5

len("żółty") == 8

Stałe napisowe

Stałe

```
'Ala ma kota'  
"Ala ma kota"
```

Stringi w unicode (Python 2)

```
u"Zażółć żółtą jaźń"
```

Unicode (Python 2.*)

```
len(u"żółty") == 5  
len("żółty") == 8
```

Długie napisy

```
"""To jest  
wielolinijkowy string"""
```

Napisy w Pythonie 3.*

W Pythonie 3.* wszystkie napisy są w UTF-8.

Stringi

- Stringi są kolekcjami
- 'raw' strings: `r'abcd\n'`
- Kontynuacja napisu:
"To jest bardzo\n\ndługi tekst\n"
- Mnóstwo funkcji bibliotecznych
- Stringi są niemutowalne, tj. `'abc'[1] = 'd'`

Nowe typy "napisowe" w Pythonie 3

Niemutowalne ciągi bajtów

b"byte"

bytes([34,56,50,40])

Nowe typy "napisowe" w Pythonie 3

Niemutowalne ciągi bajtów

```
b" byte"
```

```
bytes([34,56,50,40])
```

Mutowalne ciągi bajtów

```
bytearray(b" byte")
```

```
bytearray([34,56,50,40])
```

Formatowanie stringów

Operator % (Python 2.*)

```
print "%i + %i = %i\n" % (2, 2, 2+2)
```

```
dict = { 'dwa' : 2, 'cztery' : 4 }
```

```
print "%(dwa)s + %(dwa)s = %(cztery)s\n" % dict
```

Formatowanie stringów

Operator % (Python 2.*)

```
print "%i + %i = %i\n" % (2, 2, 2+2)
```

```
dict = { 'dwa' : 2, 'cztery' : 4 }
```

```
print "%(dwa)s + %(dwa)s = %(cztery)s\n" % dict
```

Bardziej pytonicznie

```
print("{0} + {1} = {2}\n".format(2, 2, 2+2))
```

```
print("{} + {} = {}\n".format(2, 2, 2+2))
```

```
print (" {dwa} + {dwa} = {cztery}\n".format(dwa=2, cztery=4))
```


F-strings (Python 3.6)

```
dzien = 'środę'  
godz = '12:15'  
print(f"W {dzien} o {godz} jest wykład z Pythona")
```

F-strings (Python 3.6)

```
dzien = 'środę'  
godz = '12:15'  
print(f"W {dzien} o {godz} jest wykład z Pythona")
```

"W środę o 12:15 jest wykład z Pythona"

Plan wykładu

- 1 Import modułów
- 2 Kolekcje
  - Rodzaje kolekcji
  - Przetwarzanie kolekcji
- 3 Napisy (stringi)
- 4 Listy**
- 5 Funkcje
  - Listy i funkcje
  - Efektywność list
  - Koniec

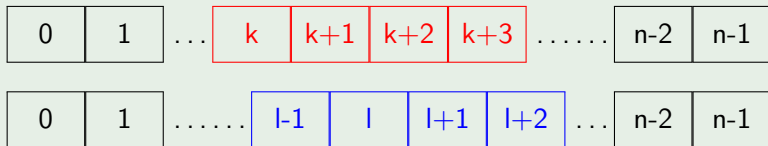
Operacje na listach

Wymiana elementów

```
lista = [1,2,3]
lista[1] = 5      # [1, 5, 3]
lista[1:] = [2,3,4] # [1,2,3,4]
```

Zamiana podlisty

```
lista[zakres] = innaLista
```


Zamiana podlisty

Przykłady

```
lista = [0,1,2,3]
lista[1:3] = ["jeden"] # [0, 'jeden', 3]
lista[1:1] = [1]      # [0, 1, 'jeden', 3]
lista[2:3] = [2]      # [0, 1, 2, 3]
```

Zamiana podlisty

Przykłady

```
lista = [0,1,2,3]
lista[1:3] = ["jeden"] # [0, 'jeden', 3]
lista[1:1] = [1]      # [0, 1, 'jeden', 3]
lista[2:3] = [2]      # [0, 1, 2, 3]
```

Przykład ze slicingiem

```
lista = [0, 1, 2, 3]
lista[::2] = [4, 5]
>>> [4, 1, 5, 3]
```

Dodawanie i usuwanie elementów

Przykłady

```
lista = [0, 1, 2, 3]
lista[ len(lista): ] = [4, 5, 6]
>>> [0, 1, 2, 3, 4, 5, 6]
```


Dodawanie i usuwanie elementów

Przykłady

```
lista = [0, 1, 2, 3]
lista[ len(lista): ] = [4, 5, 6]
>>> [0, 1, 2, 3, 4, 5, 6]
lista = [0, 1, 2, 3, 4, 5]
lista[4:6] = []
>>> [0, 1, 2, 3]
```

Instrukcja `del`

Przykłady

```
lista = [ 'żółty', 'zielony', 'czerwony', 'niebieski' ]  
del lista[3]  
>>> [ 'żółty', 'zielony', 'czerwony' ]
```

Instrukcja `del`

Przykłady

```
lista = [ 'żółty', 'zielony', 'czerwony', 'niebieski' ]
```

```
del lista[3]
```

```
>>> [ 'żółty', 'zielony', 'czerwony' ]
```

```
del lista[1:]
```

```
>>> [ 'żółty' ]
```

del dla słowników

Przykład

```
htmlCol = { 'NavyBlue' : (0,0,128), 'turquoise' : (64,224,208) }  
del htmlCol['turquoise']
```

Operacje na listach

Inne operacje

append, extend, insert, remove, pop, index, count, sort, reverse

Operacje na listach

Inne operacje

append, extend, insert, remove, pop, index, count, sort, reverse

Przykłady

```
lista = [0, 1, 2, 3]  
lista.reverse() # Nie zwraca wyniku
```

Operacje na listach

Inne operacje

append, extend, insert, remove, pop, index, count, sort, reverse

Przykłady

```
lista = [0, 1, 2, 3]  
lista.reverse() # Nie zwraca wyniku
```

Odwracanie listy: zwrócenie wyniku

```
lista = [0, 1, 2, 3]  
reversed(lista)a # zwraca wynik
```

---

^aa właściwie `list(reversed(lista))`

Plan wykładu

- 1 Import modułów
- 2 Kolekcje
  - Rodzaje kolekcji
  - Przetwarzanie kolekcji
- 3 Napisy (stringi)
- 4 Listy
- 5 **Funkcje**
  - Listy i funkcje
  - Efektywność list
  - Koniec

Funkcje

Przykład użycia funkcji

```
def calka(f, a, b):  
    krok, suma, x = .1, 0, a  
    while x + krok < b:  
        suma += f(x)*krok  
        x += krok  
    return suma  
  
def fun(n): return n * n  
  
print(calca(fun, 0, 5))
```

Funkcje, cd

Inne przykłady

```
def square(n): return n*n
```

```
def double(n): return 2 * n
```

```
funList = [ square, double ]
```

```
for f in funList:  
    print(f(10))
```

Lambda funkcje

```
double = lambda x: 2*x
```

Lambda funkcje

```
double = lambda x: 2*x
```

```
square = lambda x: x*x
```

Lambda funkcje

```
double = lambda x: 2*x  
square = lambda x: x*x  
funList = [ double, square ]  
print(calka(square, 0, 10))
```

Lambda funkcje, cd

```
funList = [ lambda x: 2*x, lambda x: x*x ]  
print(calka(lambda x: x*x, 0, 10))
```

Dwuargumentowe funkcje lambda

```
f = lambda x, y: 2*x + y
```

Operacje na listach

Stałe

```
lista = range(100)
```


Operacje na listach

Stałe

```
lista = range(100)
```

```
def fun(n): return n % 2 == 0
```

Operacje na listach

Stałe

```
lista = range(100)

def fun(n): return n % 2 == 0

print(filter(fun, lista))
```

Operacje na listach

Stałe

```
lista = range(100)

def fun(n): return n % 2 == 0

print(filter(fun, lista))
print(map(lambda x: 2*x, lista))
```

Operacje na listach

Stałe

```
lista = range(100)
```

```
def fun(n): return n % 2 == 0
```

```
print(filter(fun, lista))
```

```
print(map(lambda x: 2*x, lista))
```

```
print(reduce(lambda x, y: x + y, lista, 0))
```

Operacje na listach

Stałe

```
lista = range(100)
```

```
def fun(n): return n % 2 == 0
```

```
print(filter(fun, lista))
```

```
print(map(lambda x: 2*x, lista))
```

```
print(reduce(lambda x, y: x + y, lista, 0))
```

W przykładach tych w Pythonie 3 lepiej jest:

```
print(list(filter(fun, lista)))
```

```
print(list(map(lambda x: 2*x, lista)))
```

```
print(list(reduce(lambda x, y: x + y, lista, 0)))
```

Listy składane

Przykłady

```
lista = range(10)  
[ 2 * x for x in lista ]
```

Listy składane

Przykłady

```
lista = range(10)
[ 2 * x for x in lista ]

[0, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18]
```

Listy składane

Przykłady

```
lista = range(10)  
[ 2 * x for x in lista ]
```

```
[0, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18]
```

```
[ (x, x*x*x) for x in lista if x % 3 == 0 ]
```


Listy składane

Przykłady

```
lista = range(10)  
[ 2 * x for x in lista ]
```

```
[0, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18]
```

```
[ (x, x*x*x) for x in lista if x % 3 == 0 ]
```

```
[(0, 0), (3, 27), (6, 216), (9, 729)]
```

Listy składane, dalsze przykłady

Przetwarzanie list stringów

```
lista = [ "mOnty", "pyTHon's", "FlyinG", "circus" ]
```

Listy składane, dalsze przykłady

Przetwarzanie list stringów

```
lista = [ "mOnty", "pyTHon's", "FlyinG", "circus" ]
```

```
lista = [ e[0].upper() + e[1:].lower() for e in lista ]
```

Listy składane zagnieżdżone

Talia kart

```
kolory = [ 'Kier', 'Karo', 'Trefl', 'Pik' ]  
figury = [ 'K', 'D', 'W' ] + list(range(2, 11)) + [ 'A' ]  
  
[ (kolor, fig) for kolor in kolory for fig in figury ]])
```

Uzupełnienie — listy

Implementacja list

Wektor wskaźników

Złożoność operacji

Czas dostępu: $O(1)$

Wstawianie/usuwanie elementów:

- na końcu: zamortyzowany czas $O(1)$
- poza tym: $O(n)$

Specjalizowane listy

Na przykład `collections.deque`; wstawianie i usuwanie z obu końców: $O(1)$

